

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار
۱۳.....	مقدمه
۱۷.....	فصل اول: کلیات
گفتار اول: تاریخچه استخراج نفت در ایران و جهان و سرمایه گذاری	
۱۹.....	مستقیم خارجی در ایران
۱۹.....	۱-۱. تاریخچه استخراج نفت در ایران و جهان
۲۵.....	۲-۱. تاریخچه سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ایران
گفتار دوم: انواع نفت خام و ویژگی های آن	
۳۰.....	۱-۲-۱. انواع نفت خام و ویژگی آنها
۳۱.....	الف. نفت خام برنت
۳۱.....	ب. نفت خام مارس
۳۲.....	ج. نفت خام میناس
۳۲.....	د. نفت خام موربان
۳۲.....	ه. نفت خام تاپیس
گفتار سوم: صنایع بالا دستی و پایین دستی و بررسی دیدگاه قانون	
۳۴.....	اساسی
۳۴.....	۱-۳-۱. صنایع بالا دستی و پایین دستی
۳۸.....	۲-۳-۱. بررسی دیدگاه قانون اساسی در عرصه سرمایه گذاری خارجی در صنایع بالادستی
۴۳.....	۳-۳-۱. بررسی قانون اجرای سیاستهای اصل چهل و چهارم قانون اساسی
۴۷.....	گفتار چهارم: نظام حقوقی مالکیت نفت
۴۷.....	۱-۴-۱. نظام مالکیت خصوصی نفت
۴۸.....	۲-۴-۱. نظام حقوق حاکمیتی
۴۸.....	۳-۴-۱. نظام تخصیصی در استفاده از منابعمعدنی
۴۹.....	۴-۴-۱. نظام حقوقی فقه شیعه در مالکیت منابعمعدنی و نفت

۶ توازن منافع طرفین در قراردادهای...

۴۹.....	۱.۵-۴. نظام حقوقی مالکیت نفت در ایران.....
۱.....	۱-۴-۶. نظام مالکیت و حاکمیت بر نفت در بیانیه های سازمان
۵۰	ملل (اصل حاکمیت ملتها بر منابع طبیعی) .....
۵۳.....	فصل دوم: اصول، تفسیر و تعدیل قراردادهای نفتی .....
۵۵.....	گفتار اول: اصول حاکم بر قراردادهای بین المللی.....
۵۵.....	۱-۱. حاکمیت دولت بر منابع طبیعی .....
۵۵.....	۲-۱. اصل آزادی قراردادی(حاکمیت اراده) .....
۵۶.....	۲-۱-۳. اصل حسن نیت .....
۵۷.....	۲-۱-۴. اصل اعتماد و محترمانه بودن اطلاعات.....
۵۸.....	۲-۱-۵. اصل نسبیت قراردادی .....
۵۹.....	۲-۱-۶. اصل لزوم قراردادی (او福وا بالعقود).....
۶۱.....	گفتار دوم: شرح و تعریفی بر قراردادهای بین المللی نفتی .....
۶۱.....	۱-۲-۱. تعریف و ساز و کار قراردادهای بین المللی نفت .....
۶۲.....	۱-۱-۲-۱. قراردادهای امتیازی .....
۶۲.....	۱-۱-۲-۲. ساختار قراردادهای سنتی امتیازی .....
۶۴.....	۲-۱-۱-۲-۲. قراردادهای مدرن امتیازی .....
۶۶.....	۱-۲-۱-۱-۲-۲. نظام مالی قراردادهای مدرن امتیازی .....
۶۹.....	۲-۱-۱-۲-۲. قراردادهای مشارکت در تولید .....
۷۱.....	۱-۳-۱-۲-۲. قراردادهای خدمت .....
۷۲.....	۱-۳-۱-۲-۲. قراردادهای خرید خدمات .....
۷۴.....	۲-۳-۱-۲-۲. قراردادهای بيع مقابل .....
۷۶.....	۴-۱-۲-۲. قراردادهای مشارکت در سرمایه گذاری .....
۷۷.....	۵-۱-۲-۲. IPC قرارداد .....
۷۷.....	۱-۵-۱-۲-۲. ویژگی های IPC .....
۸۰.....	گفتار سوم: اصول حاکم بر قراردادهای خدماتی بالادستی صنعت نفت و گاز ایران .....
۸۰.....	۱-۳-۲. حفظ حاکمیت و مالکیت دولت بر منابع نفت و گاز .....
۸۳.....	۲-۳-۲. ریسک پذیری پیمانکار و عدم تضمین بازگشت سرمایه از طرف دولت .....

۷ فهرست مطالب

۳-۳-۲. بازپرداخت هزینه های نفتی از طریق تخصیص بخشی از محصولات میدان و یا عواید آن.....	۸۶
۴-۳-۲. تضمین برداشت صیانتی از مخازن نفت و گاز در مدت قرارداد.....	۸۸
۵-۳-۲. تعیین نرخ بازگشت سرمایه گذاری متناسب با شرایط هر طرح.....	۹۰
۶-۳-۲. ضرورت واگذاری قراردادهای فرعی از طریق مناقصه	۹۱
۷-۳-۲. حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور.....	۹۳
۸-۳-۲. رعایت مقررات و ملاحظات زیست محیطی	۹۷
۱۰۲. گفتار چهارم: تعديل قرارداد	۱۰۲
۱۰۲. ۱-۴-۲. مفهوم تعديل قرارداد.....	۱۰۲
۱۰۲. ۲-۴-۲. تعديل قرارداد و تبدیل تعهد	۱۰۲
۱۰۳. ۳-۴-۲. ایفای تعهد با ادای موضوع مغایر (تغییر قهری موضوع تعهد) و تعديل قرارداد	۱۰۳
۱۰۴. ۱-۳-۴-۲. تغییر شرط یا صفت مربوط به موضوع بر اثر تعذر و تعديل قرارداد.....	۱۰۴
۱۰۵. ۴-۴-۲. تعديل و تکمیل قرارداد	۱۰۵
۱۰۵. ۵-۴-۲. تعديل قرارداد در صورت حدوث تعذر مالی	۱۰۵
۱۰۵. ۱-۵-۴-۲. مفهوم تعذر	۱۰۵
۱۰۵. (الف) مفهوم لغوی تعذر	۱۰۵
۱۰۶. (ب) مفهوم حقوقی تعذر	۱۰۶
۱۰۸. ۲-۵-۴-۲. وضعیت تعهدات اصلی و فرعی قرارداد متعدد شده	۱۰۸
۱۱۱. ۳-۵-۴-۲. تعذر از نظر عدم توانایی مالی اجرای قرارداد.....	۱۱۱
۱۱۲. (الف) تقسیم تعذر به مالی و غیرمالی	۱۱۲
۱۱۳. (ب) تعذر مالی ناشی از وضعیت متعهد یا خارج از آن.....	۱۱۳
۱۱۴. ۴-۵-۴-۲. تفاوت تعذر با عدم امکان اجرای قرارداد و قوه قهیره	۱۱۴
۱۱۵. ۱-۴-۵-۴-۲. فورس ماژور یا فراستریشن	۱۱۵
۱۱۶. ۲-۴-۵-۴-۲. آثار تعذر مالی متعهد بر قرارداد	۱۱۶

۸ توازن منافع طرفین در قراردادهای...

۱۱۶	الف) انحلال اختیاری و قهری قرارداد..
۱۱۹	ب) امکان تعديل قرارداد .....
۱۲۵	۴-۶ مبانی فقهی توجیه کننده تعديل قرارداد در صورت وقوع تعذر مالی .....
۱۲۵	الف) استناد به قاعدة لا ضرر برای تعديل قرارداد .....
۱۲۹	ب) استناد به قاعدة لاحرج برای تعديل قرارداد .....
۱۳۰	۷-۴-۲ چگونگی امکان تعديل.....
۱۳۱	۸-۴-۲ معافیت متعهد از تدارک خسارت در صورت وقوع تعذر .....

فصل سوم: تأمین مالی و سرمایه گذاری خارجی .....

۱۳۳	گفتار اول: تأمین مالی و سرمایه گذاری خارجی.....
۱۳۵	۱-۱. تأمین مالی و ضرورت آن .....
۱۳۵	۱-۲. روشهای و شیوه های تأمین منابع مالی خارجی.....
۱۳۷	۱-۲-۱-۳. ویژگیها و مختصات روشهای تأمین مالی خارجی
۱۴۰	غیر قرضی.....
۱۴۱	۱-۳. انواع روش های تأمین مالی غیر قرضی و سرمایه گذاری خارجی.....
۱۴۲	۱-۳-۱-۳. سرمایه گذاری مستقیم خارجی .....
۱۴۲	۱-۳-۲-۱-۳. سرمایه گذاری خارجی سهامی در قالب ترتیبات قراردادی .....
۱۴۳	۱-۳-۲-۱-۳. سرمایه گذاری خارجی غیر سهامی .....
۱۴۴	گفتار دوم: شرحی بر قوانین مربوطه.....
۱۴۴	۱-۲-۱. قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی .....
۱۴۶	۱-۲-۲. قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه.....
۱۵۳	۱-۲-۳. قانون نفت ۱۳۶۶ اصلاحی .....
۱۵۶	۱-۴-۲-۳. قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت.....

۱۶۱	نتیجه گیری و پیشنهادها .....
۱۶۵	منابع و مأخذ .....